



Յ Ո Ւ Ց Ա Կ

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱՆՅԻ ՆՈՐ ՍՏԱՅՎԱՆԺ ԶԵՌԱԳՐԵՐԻ*

№ 596
ՅՈՒՑԱԿ ԻՐԵՐԻ

Թերթերը՝ 96:— **Պրակները՝** 6:— **Մեծությունը՝** $20.3 \times 16.8 \times 1$ սմ.:— **Նյութը՝** դեղնած հասարակ թուղթ:— **Կազմը՝** սրճագույն մոմաթ:— **Պահպանակները՝** սկզբում և վերջում մեկական կապտավուն հասարակ թուղթ:— **Վիճակը՝** բավարար:— **Գրությունը՝** միասյուն:— **Դատարկ թղթերը՝** 1ա—1բ, 5ա—7ա, 30բ, 44ա—96բ:— **Տողերը՝** 23:— **Գծումները՝** թուղթի ինքնին գծավոր է:— **Գիրը՝** շղագիր:— **Զարդագրություն՝** չունի:— **Գրիչը՝** անհայտ:— **Պատվիրատուն՝** անհայտ:— **Ժամանակը՝** 1950-ական թթ.:— **Վայրը՝** անհայտ:— **Ծանոթագրություն՝** ձեռագիրն ստացված է Նոր Վեհարանի գրադարանից 17 նոյեմբերի 1982 թ.:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Սույն ձեռագիրը մի ցուցակ է, որ պարունակում է Նոր Զուղայի խաչքարերի, տապանագրերի, կնիքների, նկարների, որմնանկարների, հախճապակիների, դռների, պատուհանների, ասեղնագործությունների և տարազների ցանկը:

* Ըարունակված «Էջմիածին» ամսագրի 1964 թվականի № № Ը—Թ-ից, ԺԲ-ից, 1965 թվականի № № Ը—Ժ-ից, 1968 թվականի № Է-ից, 1970 թվականի № № Դ—Ե-ից, Ժ-ից, ԺԲ-ից, 1971 թվականի № № Ե—Ը-ից, ԺԱ—ԺԲ-ից, 1972 թվականի № № Ա—Բ-ից, Դ-ից, 1973 թվականի № № Ա—Գ-ից, Ը-ից, 1974 թվականի № № Գ-ից, Է—Ը-ից, 1975 թվականի № № Ա-ից, Գ-ից, ԺԱ—ԺԲ-ից, 1976 թվականի № № Բ—Ե-ից, Է—Թ-ից, ԺԲ-ից, 1977 թվականի № № Գ—Ժ-ից, 1978 թվականի № № Ա-ից, Դ-ից, 1979 թվականի № № Բ-ից, Դ-ից, Զ—Է-ից, ԺԲ-ից, 1980 թվականի № № Բ—Գ-ից, Ը-ից, Ժ—ԺԲ-ից, 1981 թվականի № № Ա—Դ-ից, Է-ից, Թ—ԺԲ-ից, 1982 թվականի № № Ա-ից, Գ-ից, Ժ—ԺԲ-ից, 1983 թվականի № № Բ—Գ-ից, Է—Ժ-ից և 1984 թվականի № № Բ—Գ-ից:

Թ. 2ա.—խաչքար:
Թ. 8ա.—Տապանագիրք:
Թ. 21բ.—ԺԹ դար:
Թ. 27բ.—Փակագրեր, ԺԸ (18-րդ) դար:
Թ. 28բ.—Կնիքներ, 17-րդ դար:
Թ. 29բ.—18-րդ դար:
Թ. 30ա.—19-րդ դար:
Թ. 31ա.—Որմնանկարներ Նոր Զուղայի տաճարներից:

18-րդ դարի սկիզբ:
Թ. 33ա.—Որմնանկարներ բնակարաններից:
17-րդ դար:
Թ. 35ա.—18-րդ դար:
19-րդ դար:
Թ. 36ա.—Ձանազան նկարներ:
Թ. 37ա.—Փարֆորներ:
Թ. 39ա.—Նմուշներ. ապակեպար (ս) դռներ և պատուհաններ:
Թ. 41ա.—Ասեղնագործություններ:
Թ. 42ա.—Պարակահայ գյուղական տարազներ:

№ 597
ԴԻՄԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ
ԿՐՕՆԻ ԵՒ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

Թերթերը՝ 401:— **Պրակները՝** 20, յուրաքանչյուրը 20 թերթից բաղկացած:— **Մեծությունը՝** $21.2 \times 18.3 \times 5$ սմ.:— **Նյութը՝** դիմացկուն թուղթ:— **Կազմը՝** կաշվով և մոմաթով ծածկված հաստ ստվարաթուղթ:— **Պահպանակները՝** սկզբում և վերջում մեկական սև թուղթ:— **Վիճակը՝** լավ:— **Գրությունը՝** միասյուն:— **Դատարկ թղթերը՝** 1ա—2բ, 3ա, 26բ, 400ա—401բ:— **Տողերը՝** 19:— **Գծումները՝** ճնշումով:— **Գիրը՝** շղագիր:— **Զարդագրություն՝** չունի:— **Գրիչը՝** Թ. Տեր-Ստեփաննոսյան:— **Պատվիրատուն՝** անհայտ:— **Ժամանակը՝** հունիս 1892 թ.:— **Վայրը՝** Կալկաթա:— **Ծանոթագրություն՝** ձեռագիրը ստացված է Նոր Վեհարանի գրադարանից 17 նոյեմբերի 1982 թ.:

ԲՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹՅՈՒՆ

- Թ. 6ա.—Յառաջաբանություն հեղինակին:
- Թ. 18ա.—Պարունակություն (12 գլուխների համա-
տոտ բովանդակությունը):
- Թ. 27ա.—Դիմամարտության կրօնի և գիտության:
Գլուխ առաջին:
Ծագումն գիտության:
- Թ. 64ա.—Գլուխ երկրորդ:
Ծագումն Քրիստոնեության:
- Թ. 98բ.—Գլուխ երրորդ:
Վեճ՝ վերաբերության վարդապետու-
թեան միության Աստուծոյ:
- Թ. 135բ.—Գլուխ չորրորդ:
Վերածագումն գիտության ի հարա:
- Թ. 152ա.—Գլուխ հինգերորդ:
Վեճ՝ վերաբերության բնության հոգ-
ւոյ:
- Թ. 184ա.—Գլուխ վեցերորդ:
Վեճ վերաբերության վիճության աշ-
խարհի:
- Թ. 214ա.—Գլուխ յոթներորդ:
Վիճաբանություն վերաբերության հնու-
թեան կամ հասակի աշխարհի:
- Թ. 233բ.—Գլուխ ութերորդ:
Վիճաբանություն վերաբերության ըս-
տուգման ճշմարտության:
- Թ. 259ա.—Գլուխ իններորդ:
Վեճ վերաբերության կառավարության
տիեզերաց:
- Թ. 286ա.—Գլուխ տասներորդ:
Յընթացս առաւել քան մի հազար ա-
մաց Լատինական Քրիստոնեությունն ի
ճնշման կալան պիմացական կարողու-
թիւն բոլոր Եւրոպայ, և պատասխանա-
տու է հետևանաց այնորիկ:
- Թ. 317ա.—Գլուխ մետասաներորդ:
Առնչություն գիտության ընդ արդի քա-
ղաքակրթության:
- Թ. 358ա.—Գլուխ երկուսասներորդ:
Մօտալուտ ճգնաժամն:

<ԻՇԱՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

- Թ. 2ա.—Դիմամարտություն կրօնի և գիտության:
- Թ. 3ա.— Դիմամարտություն
կրօնի և Գիտության
Աշխատասիրեաց
Յովհաննէս Գուլիէմուս Դրէպր
Բժիշկ և վարդապետ ապատական արհեստից
Վարժապետ համալսարանի Նիւ Եօքլայ և
<հեղինակ «Ճատից ի վերայ մարդակազմության»
Թարգմանեաց

Յինն և տասներորդ տպագրութենէ բնագրին

Թ. Տր Ստեփաննոս:

Թ. 4ա.—Եթէ վկարկություն և վարժէս մատենի
միտ ի թուոյ ընթերցողացն կշռադատել արժան իցէ,
ուչեմն արդարն, ի յոյժ կարևորաց և ի պիտանա-
ւորաց սակի պտեղի ունի սոյն: Անց մատենան ոչ

միայն ինն և տասնիցս (որչապի ինձ ծանօթ) յառան-
ձին տպագրութիւնս ի բնագրի իւրում յԱնգղիական
լեզուի, այլ և վերածաւ թարգմանութեամբ ի բազում
յայլ լեզուս: Եթէ այսչապի ինչ մեծ՝ խնդիր սորին,
ուստի և արժէք առ այնչապի բազում ապինս և ան-
հատս, ընդէ՛ր և ոչ հայեցոյն իրաւունք ունելոյ
վայն:

Առ այն չի իցէ թէ կարծեսցի թէ ընդհանրութիւն
ապգի մերոյ չէ տակաւին յայն հասուն կէտ մտայնո-
հութեան, առ ուղղութեամբ դատելոյ վկարկոր թընդ-
րոցն ի սմին պարունակեալ, փոխանակ ի ռամիկն. ի
գրոց թարգմանեցաւ սոյն ի բարբառ: Բայց և այն-
պէս ճշմարտութիւնն լոյս է կենսատու գի(թ. 4բ)-
սութիւն ճշմարտութեան ոչ երբէք արար վնաս, և
ոչ երբէք առնելոց է ո՛չ ռաշկին, ո՛չ գիտնորն:

Ապառ իմն ձև կալայ թարգմանութեանս, ու շե-
ղեալ ըստ չափան կարեաց ճշմարտութեամբ ի յայտ
րեւել վիմաստ բանից հեղինակին, յոր եթէ թերա-
ցեալ իւլիք իւլիք, առ այն հայցի ներդամտութիւն
ընթերցողին:

Թարգմանիչ:

Թ. 5ա.—Սիրեցեալ հոգևոր պաւակունք իմ,

Դէպ եղեալ ինձ ընթեռնուլ վմատեանս, որ թուե-
ցաւ ինձ լի և վեղուն բազմադիմի ծանօթութեամբ
արքանի գիտութեան կարևոր խնդրոց և առարկայից,
խորհուրդ անկաւ ի միտս իմ թարգմանել վայն ի
լեզու ապգի մեր, զոր և արարի բաժին տալով այնմ
երբեմն ի ժամանակէ ապատութեան իմոյ յառօրեայ
վբարժանց: Վաստակ սիրոյ եղեալ ինձ այս, վասն
որոյ և պտուղ սիրոյ, սիրայօժար ըղձին վերընծայեմ
ձեզ զսոյն, ոչ մեծ ինչ արդարն, այլ մեծի և անկեղծ
գորովոյ յայտարար: Հաճելոց է՛ք ընդունել, սիրեց-
եալ պաւակունք իմ, իբր (թ. 5բ) լոկ նշան ինչ խո-
րապգաց երախտագիտութեան վասն անհուն սիրոյ և
կաթողութեան զոր ցուցիք և ցուցանէք դեռ ծերունի
վարժապետի ձեր յայսչապի ամս:

Թ. Տր Ստեփաննոսեան:

Կալկաթա, Յունիս 1892:

Թ. 213բ.—Մարգարէություն հեղինակի մատենիս
լրացեալ է արդէն: Ի 19-երորդում Յունիսի 1889 ա-
մի, մեծաւ հանդիսին քօղաբաց եղև ի տես հասա-
րակաց արձան մի կանգնեալ յԻտալիա ի Հռովմ քա-
ղաքի ի յիշատակ Բրունօի, թէև ոչ առանց մեծի
զժոյմութեան Պապի և եկեղեցականաց իւրոց:

Թարգմանիչ:

Թ. 399բ.—Աւարտ:

Ունա՛յն վաստակ, իյո՛ւր աշխատութիւն: Ո՛չ տպա-
գրութեամբ ո՛չ ընթերցման արժանացաւ:

Թարգմանիչ.

1914:

<ԻՇԱՍԱԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

(Կազմի վրա կազմած կարմիր փոքրիկ պիտակի
վրա ոսկեգույնով տպված է գրքի անունը)

Դիմամարտություն

կրօնի և Գիտության:

(Շարունակելի)